

MAGYAR GYÁRIPAR

A MUNKAADÓK ÉS GYÁRIPAROSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK LAPJA

Hova visz a kényszerpálya?

TARTALOM

KÖSZÖNTŐ:	A stabilizáció áldozatai	3
NAPIREND:	Találkozó a pénzügyminiszterrel	4-5
FŐSZEREPLŐ:	Ismét módosul a munkavédelmi törvény	6-7
	Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt.	8
	Egy sikertörténet évfordulója – Claas Hungária.....	9
PILLANATKÉP:	4500 tonna PET-palack mint másodnyersanyag.....	10
KITEKINTŐ:	Az európai munkaerő mobilitása	11
BRÜSSZELI HÍRADÓ:	A kkv-k egyetlen kiútja a határok átlépése	12
	Transzparencia és lobbizás az EU-ban	13
	Az EU korlátozni akarja a szén-dioxid-kibocsátást.....	15
MEGYEKÖRKÉP:	Intenzív klaszterfejlesztési folyamat.....	16
	Jubiláló tagszervezetünk	17
GONDOLATJEL:	Lynda Gratton: Hot Spots	18

A pénzügyminiszter az MGYOSZ csúcs-találkozóján kiemelte: a következő években a kormány fokozatosan növekvő magyar GDP-vel számol, mivel enyhülnek a költségvetési megszorítások és bővülnek a vállalkozások számára hozzáférhető források is.

Ungvárszki Ágnes,
az MGYOSZ közgazdasági igazgatója

A stabilizáció áldozatai

■ Az utóbbi hónapokban több kellemetlen makrogazdasági adat került nyilvánosságra. A gazdasági elemzők többsége úgy gondolta, hogy már túljutottunk a növekedési mélypontra, de a legutóbbi adatok rációfoltok erre. A növekedés a vártnál is jobban lelassult, a harmadik negyedévben 1,1 százalékra süllyedt. Az infláció magasabb a tervezettnél, elérheti a 7-8 százalékot. A nettó keresetek reálértéke 5-6 százalékkal lesz alacsonyabb az év végére, mint egy évvel ezelőtt.

Az adatok okozhattak ugyan kellemetlen meglepetést, de a mögöttük meghúzódó folyamatok aligha. A kormány – a konvergenciaprogram elkészítésével – a gazdaság pénzügyi stabilizálására és az államháztartás több területén jelentős strukturális reformok egyidejű végrehajtására vállalkozott. A 2006. évi 11 százalékról 2009-re 3-3,2 százalékra kívánja csökkenteni az államháztartási hiányt. Ehhez a költségvetési takarékosság önmagában nem elegendő, ehhez

szerkezeti reformokra is szükség van. A közigazgatási, az egészségügyi, az oktatási és a nyugdíjrendszer átalakítása súlyos érdeksérelmekkel jár. A reformintézkedések – különösen, ha szakmailag is kifogásolhatóak vagy rosszul előkészítettek – súlyos társadalmi, politikai feszültségekkel, a kormányzat népszerűségvesztésével járnak. Nem véletlen, hogy a legnagyobb átalakítások a rendszerváltás óta váratnak magukra. A munkáltatók tisztában voltak mind a pénzügyi feszültségek mérséklésének, mind a nagy elosztórendszerek reformjának szükségességével, ezért elfogadták a kormány konvergenciaprogramját. Aligha lehetett kétség afelől, hogy a pénzügyi egyensúly megteremtése növekedési áldozattal fog járni. A munkáltatók alapvető aggálya az volt és ma is az, hogy a pénzügyi szempontok egyértelmű kormányzati prioritása mellett nem látszanak a gazdaság növekedését felgyorsítani képes eszközök. A vártnál jobban lelassuló növekedést meg

lehet magyarázni a rossz mezőgazdasági évvel, az építőipar visszaesésével, de a folyamat így is figyelmeztető. Az egyensúly és a növekedés kölcsönösen hat egymásra, az egyensúly egyoldalú erőltetése oly mértékben visszavetheti a növekedést, hogy ellehetlenedik az egyensúlyi cél elérése is. A munkáltatók határozott elvárása, hogy minden, a tervezett egyensúlyjavulás mellett keletkező többletforintot a kormányzat a növekedést élénkítő eszközökre, az üzleti szféra működési feltételeinek javítására fordítsa. E nélkül teljesíthetetlen feladatnak látszik a 2009-re tervezett 4 százalékos növekedési ütem elérése.

Nemcsak a közvetlen gazdasági szempontok miatt van szükség arra, hogy a kormány minden lehetőséget felhasználjon a vállalkozások életének könnyítésére. Bár az úgynevezett egyensúlyjavító intézkedések érzelhetően növelték a cégek közterheit, miközben szűkült a belső piacuk, ráadásul a felerősödő munkavállalói követelésekkel is szembe kell nézniük, a munkáltatók elfogadták a kormány konvergenciaprogramját, szemben a szakszervezetek merev elutasításával. Így egyedül az üzleti támogatására számíthatott a kormányzat a program végrehajtásában.

A munkáltatók támogatását azonban csak úgy lehet megtartani, ha azt tapasztalják, hogy a kormány minden erejével, minden egyes intézkedésénél a pénzügyi célok és a gazdaság érdekeinek összehangolására törekszik. Ehhez a munkáltatói érdekképviseletek – legutóbb a jövő évi adótörvények tárgyalásakor – konkrét javaslatokat is tettek, abból kiindulva, hogy a gazdasági teljesítmény fokozásának egyik legfontosabb akadálya a jelenlegi adó- és bürokráciaprés. A javaslatok nagy többségét – kizárólag pénzügyi okokra hivatkozva – nem fogadta el a kormány.

A konvergenciaprogram 2007. évi aktualizált változata most készül. Csak remélhető, hogy az idei év vártnál kedvezőbben alakuló pénzügyi adatai alapot adnak a gazdaság elvárásainak fokozottabb érvényesítésére a következő években. Igaz, hogy a konvergencia program feladata a költségvetés egyensúlyi pályájának megtervezése, de nem lehet elégszer hangsúlyozni: ez a feladat csak egy növekvő teljesítményű gazdaságra alapozva oldható meg.

Találkozó a pénzügyminiszterrel

Veres János pénzügyminiszter volt az MGYOSZ legutóbbi csúcstalálkozójának vendége. Nagy érdeklődéssel várták a munkál-
tatók a jövő évre vonatkozó költségvetési kilátásokat is elemző előadást. A tervek közül a kisebb adónevek összevonására
vonatkozó előterjesztést – amihez egyébként október 30-án ragaszkodott a miniszter – például leszavazta a Tisztelt Ház.

■ A költségvetési törvény kialakításában részt vettek az MGYOSZ képviselői is – mondta bevezetőjében a miniszter, majd rátért az aktuális helyzet elemzésére. Növekedésben Magyarország az elmúlt években 4 százalékos körüli mértéket produkált, mindezt elég jelentős eladósodás mellett, azaz jelentős többletforrások igénybevételével, külső források felhasználásával érte el, és nyilvánvaló volt, hogy tartósan ezt a növekedést külső forrásbevonással biztosítani nem lehet. Azaz, amikor az egyensúlyi helyzet helyreáll, akkor ennek van növekedésvesztés vonzata. Amikor az egyensúlyi helyzetet helyreállítjuk, akkor szükségképpen a kieső keresleti tényezők befolyásolják a növekedés mértékét is. Sok vita volt az elmúlt hónapokban – hangsúlyozta Veres János – abban a tekintetben, hogy vajon helyes volt-e a prognózis, amely erre az évre 2,2 százalékos növekedéssel számolt. A Pénzügyminisztérium mindvégig tartotta azt az álláspontját, akkor is, amikor minden más szakértő magasabb növekedésről beszélt: figyelembe véve azokat a változásokat, amelyek a költségvetés kiadási oldalának a visszafogását érintik, nem tudtak nagyobb mértékkel számolni, mint 2,2 százalék. Ma is kitartanak amellett, hogy reálisan ez várható. A 2008-as költségvetésben ugyanakkor a konvergenciaprogramban szereplő mértéktől egy picivel gyorsabb növekedéssel számoltak. A makroszámok azt

mutatják, hogy az a bizonyos 2,8 százalékos növekedési adat is reálisan elérhető. A miniszter szerint az alacsony növekedési mértéknek az oka végül is, hogy amit tavaly nyáron vállaltak és az egyensúly helyreállítása érdekében intézkedésekben meghoztak, az valóban meg is történt. Az állam kevesebbet költ, kereseti oldalon visszafogta magát, kevesebb költségvetési forrást biztosít részben beruházási, részben folyó működési kiadásokhoz. Ugyanis a növekedési számok másik része, más tényezői, nevezetesen az export, az ipari termelés, tulajdonképpen a lakossági fogyasztás is, nem csökkentek, hanem dinamikusan növekednek. Ezért az állam keresletének a visszafogása vállalkozói szempontból és szemszögből nézve egy régen igényelt, régen követelt, régen vágyott folyamatot jelenít meg. Ennek részeként az MGYOSZ által az elmúlt másfél évben több alkalommal szóvá tett „Mikor lesz valódi létszámcsökkentés a közszférában?” kérdésre a miniszter most azt válaszolta: az elmúlt egy évben megtörtént. Ez értelem szerűen csökkenti a közszféra GDP-hez való hozzájárulását, mert kevesebb alkalmazott, kevesebb szolgáltatással, kevesebb kifizetett bérrrel jelenik meg a GDP-számításban.

Növekszik a GDP

Veres János kiemelte: a következő években fokozatosan növekvő magyar GDP-bővüléssel számolnak, ennek okaként

minimum három olyan tétel van, amit szerinte érdemes figyelembe venni ahhoz, hogy megértsük, miért tud 2009-ben növekedni a gazdaság. A három tétel közül elsőként azt említette, hogy nem lesz a jelenlegi költségvetési visszafogáshoz hasonló kényszer a 2009-es évben. Ebből következően tehát az, ami az elmúlt évben mintegy 1/5 mértékben meghatározó tényezőként a GDP-számításban megjelent, 2009-ben már nem fog megjelenni negatív vagy visszahúzó tételként. A második, hogy Magyarországon az ipari termelés bővülése 10 százalék fölötti. Az export bővülése jelenleg 15 százalékos, és 10 százalékot meghaladó mértéket fog a következő években is elérni. A harmadik tétel, amit ebből a szempontból érdemes figyelembe venni, hogy Magyarországon az egyensúlyi helyzet helyreállítása érdekében meghozott intézkedések eredményeképpen 2006 és 2009 között mintegy 1100 milliárd forinttal kevesebb pénzt fog fölvenni a költségvetés finanszírozására az állam. Ez a pénz ott marad a pénzpiacon a vállalkozások számára elérhető forrásként, továbbá mintegy 600 milliárddal fogunk több pénzt igénybe venni az Európai Uniótól ugyanebben a hároméves periódusban, mint a bázisévben. Tehát mintegy 1600-1700 milliárdos többletforrás áll majd a vállalkozások rendelkezésére ahhoz, hogy a 2009-es gyorsabb gazdasági növekedés forrásai is biztosítottak legyenek.

Nincs további szigorítás

A költségvetési törvényben, ahogy most nézzük, nincs további szigorítás, ez azt jelenti, hogy konzekvensen hajtjuk végre a konvergenciaprogramban szereplő makrogazdasági pályának megfelelő intézkedéseket. Mindazon reformterületeken ugyanakkor, egészségügyben, oktatásban, közigazgatásban, nyugdíjrendszerben és az ártámogatások rendszerében azokat az intézkedéseket, amelyeket korábban elhatároztunk, hiány nélkül és maradéktalanul végre kell hajtani. Nincs arra lehetőség, hogy visszalépünk, visszaforduljunk, megálljunk. Nem lehet tehát a nyugdíjrendszerrel kapcsolatos átalakítási intézkedésekben, sem az oktatási rendszerrel, sem az egészségügyi rendszerrel kapcsolatban, de nem lehet az árkiegészítések tekintetében sem visszalépni, azaz konzekvensen le kell építeni az árkiegészítéseknek a nagyságát Magyarországon – hangsúlyozta a miniszter.

A tárcavezető felhívta a figyelmet arra, hogy a következő évre a konvergenciaprogramban szereplő értéknél alacsonyabb hiányértéket tudtak tervezni, aminek oka kettős: egyrészt tartottuk azt a követelményt, hogy az elsődleges egyenlegében a költségvetés beterjesztett változata pozitív, már csak az adósságszolgálati kötelezettségek adják a mínuszt a végén, és a múlt év őszéhez képest a Magyarországon meghozott intézkedések eredményeképpen az ország reputációjának a helyreállítása eredményeképpen kisebb kamatkiadással számolhatunk az ország fennálló adósságállománya kapcsán. Ezért jön ki a 4,3 százalékkal szemben a 4,1 százalékos eredményszemléletű hiány. Most úgy látják, a meghozott intézkedések konzekvens és következetes betartása biztosítja, hogy 2009-re a 3,2 százalékos tervezett célt is elérjük, ezért szorin te realisan számíthatunk arra, hogy 2009-ben az a bizonyos túlzott deficit eljárás Magyarországgal szemben

megszűnhet az Európai Unión belül. A költségvetésben nagyon jelentős értékű tartalékokkal számolnak. A tartalékoknak többféle szerepe van a mindenkori büdzsében. Általános tartalék minden költségvetésben korábban is volt, akkor, amikor másfajta tartalékokkal nem számoltak. Ezen túlmenően ugyanakkor a jövő évben szerepel néhány más tartalék is.

Kedvezőbb társasági adó várható

A költségvetés részének tekintjük az adószabályokat – mondta Veres János –, hiszen a bevételi oldal szabályait határozzák meg. Három szempontból vizsgáljuk a 2008-as adóváltozásokat. Egyrészt nyár óta határozott szándékunk volt, hogy az egyszerűsítés érdekében hozunk döntéseket. Ilyen módon a személyi jövedelemadóban a bejelentési nyilvántartási kötelezettségeknek részben eltörlése, részben egyszerűbbé válása jelentené az egyszerűsítést.

A társasági adóban egyszerűsítést jelentenek a kevesebb bejelentési kötelezettség és néhány, egyébként nem alkalmazott kedvezménynek az eltörlése az adórendszerből. A jövedéki adónál fontos az egyszerűbb engedélyeztetés bevezetése, adminisztrációs tehercsökkentés van a vámnál. Az adózás rendjéről szóló szabályokban kevesebb az adatbejelentési kötelezettség előírása, az egyszerűsítő bejelentési szabályokat tekintjük ilyenek, ill. a havi adó- és járulékbemelési szabályok megváltoztatását mind adattartalomban, mind pedig a kötelezetti kört illetően. A tb-járulék túlfizetésénél az önellenőrzés gyakorlatának eltörlése is azt jelenti, hogy egyszerűbbé válik az adózási eljárások sorozata, ill. az adózással kapcsolatos adminisztrációs kötelezettségek a vállalkozások, ill. a magán-személyek szempontjából is.

A versenyképesség érdekében meghozandó intézkedéseink közül a miniszter kiemelte az adómentes fejlesztési tartalékot, az adózás előtti nyereség 25

helyett 50 százalékra emelését, ami az összes vállalkozást érinti Magyarországon. A tárcavezető ezt igen fontos lépésnek nevezte az MGYOSZ által képviselt vállalkozói kör számára is. Fontos a külön adófeltöltési kötelezettségnek a megszüntetése 50 milliós árbevétel alatt az évában. Az új áfatörvényben a vállalkozók nagyon komoly nyomása eredményezte azt, hogy az a bizonyos csoportos adóalanyiság bekerül az új áfatörvénybe Magyarországon is. A miniszter szerint nagyon fontos a visszaigénylés szabályainak a változása, amit szintén a versenyképesség növelő intézkedésként említett.

Érdemi változások a gazdaság „fehérítésében”

Természetesen a 2008-as adóváltoztatásoknak van egy markáns, a fehérítést szolgáló vonulata is. Több mint 20 jogszabály megváltoztatásával a tárcavezető szerint, a korábban tapasztaltaktól eltérően, érdemi változások következtek be Magyarországon a gazdaság fehérítésében. Az érdemi változások alatt azt értette, hogy vannak olyan ágazatok, és az építőipart említette elsőként, ahol az ágazat belső összefogása és kohéziójának eredményeképpen látványos eredményeket sikerült elérni a foglalkoztatás kifehérítésében. Vannak olyan tevékenységek és olyan területek, ahol a szürke-, ill. a feketeáru-forgalmazás drasztikusan visszaszorult. Itt az üzemanyag- és cigarettakereskedelemben elért eredményeket emelte ki. Hangsúlyozta: nagyon transzparens és jól látható statisztikai adatok állnak rendelkezésre a forgalmazók, az üzleti partnerek felmérése alapján arra, hogy milyen mértékben szorult vissza Magyarországon a nem szabványos üzemanyaggal történő járműhajtás, illetve a nem magyar adóigényű cigaretták forgalmazása. Ez látszik természetesen a jövedékiadó-bevételeken is, amelyek számottevően emelkedtek Magyarországon.

VÁLTOZÁSOK VÁRHATÓK A SZABÁLYOZÁSBAN

Ismét módosul a munkavédelmi törvény

Az Országos Érdekegyeztető Tanács plenáris ülése tárgyalja a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény módosítási javaslatát. A módosítás indoka – az előterjesztő szándéka szerint – kettős: az egységes munkavédelmi hatóság létrejötté indokoltta tesz bizonyos módosításokat amiatt, hogy azokban az esetekben, amikor a hatályos törvény ÁNTSZ-t említ, a munkaegészségügy hatósági felügyelete az OMMF hatáskörébe kerül.

■ A módosítás további indokai – szintén az előterjesztő álláspontja szerint – olyan, az ellenőrzések tapasztalatain alapuló módosítások, amelyek a munkavédelemmel kapcsolatban létező munkáltatói kötelezettségeket „pon-tosítják”, adott esetben szigorítják, a munkavállalói részvételt pedig egyes esetekben bővítik.

A munkavédelmi törvény legújabb módosításában azonban megjelenik egy, a szociális partnerek szempont-jából jelentősebb gyakorlat kezdete is. A gyakorlatról annak újdonsága és a további jogalkotást jelentősen befolyá-soló jellege miatt előjáróban szükséges néhány magyarázó mondatot fűzni.

Az Európai Unió 15 tagállama még az új tagállamok csatlakozása előtt megállapodott abban, hogy a munka világával kapcsolatos jogalkotást és az ezzel összefüggő egyeztetéseket, időn-ként és helyenként kemény csatározá-sokat célszerű a kérdésben leginkább érintett felekre, tehát az európai szoci-ális partnerekre bízni.

A jelenlegi uniós gyakorlat tehát a kö-vetkező: az adott, a munka világot érin-tő szabályozás kialakítása és egyezteté-se az európai szociális partnerek – azaz a BusinessEurope, a CEEP és az ETUC – feladata és felelősége. Abban az eset-ben, ha az érintett felek a szabályozás valamennyi elemében megegyeztek,

annak tartalmát az Európai Bizottság képviselője aláírásával elfogadja, a tag-államok pedig belső jogrendszerükbe emelik át a saját maguk által meghatá-rozott formában. Ezzel az európai szoci-ális partnerek által alkotott szabály az uniós és tagállami joganyag részévé válik, amelynek bevezetését és folya-matos alkalmazását ellenőrizni kell.

Az európai szociális partnerek első ilyen jellegű megállapodása a munka-helyi stresszel kapcsolatban keletkezett. Az európai szociális partnerek által a munkahelyi stresszel kapcsolatban kötött megállapodás magyarországi végrehajtása során nyilvánvalóvá vált, hogy a szociális partnereknek is alá kell vetniük magukat, hiszen tagjai az aláíró európai szociális partnereknek.

A kormányzat mint munkáltató helyzete nem ilyen egyértelmű

A munkahelyi stresszel kapcsolatos, az OÉT Munkavédelmi Bizottságában lezajlott vitában a kormányzat kép-viselői tanulmányozták a különböző tagállami megoldásokat. A munkavál-lalói oldal kezdettől a munkavégzés-sel kapcsolatos stressz kockázatainak elemzését és a munkavállalók védelmét törvényi szinten kívánta szabályozni. Ennek a lehetőségnek leginkább az mond ellent, hogy a munkavégzéssel kapcsolatos, ún. nem mérhető koc-

kázatok sokfélék, és a munkát végző ember általános teljesítőképességére különféle, nem lebecsülhető hatással vannak. Itt kell megjegyezni, hogy a stresszel kapcsolatos vita ideje alatt írta alá az Európai Unió foglalkoztatáspolitikai biztosa az európai szociális partnerek által kidolgozott, a munka-helyi zaklatások (abúzusok) elleni vé-delemről szóló újabb megállapodást. A jelenlegi helyzetben az előterjesztő kormányzati oldal elfogadta a szoci-ális partnerek azon javaslatát, amely az Mvtv. értelmező rendelkezései közé felvette a pszichoszociális kockázatok fogalmát is, amely a javaslat szerint a következő:

„Mvtv. 87. § 1/H: Pszichoszociális kockázat: a munkavállalót a munka-helyén érő azon hatások (konfliktusok, munkaszervezés, munkarend, foglal-koztatási jogviszony bizonytalansága stb.) összessége, amelyek befolyásolják az e hatásokra adott válaszreakcióit, illetőleg ezzel összefüggésben stressz, munkabaleset, lelki eredetű szervi (pszichoszomatikus) megbetegedés kö-vetkezhet be.” A javasolt meghatározás következményeként ki kell jelenteni, hogy a kockázattertelési dokumentá-ciók elkészítése, illetőleg felülvizsgálata során fokozott figyelmet kell fordítani valamennyi ismert, a munkavégzéssel kapcsolatos pszichoszociális kockázat

kezelésére is. Az Mvtv. 54. § (1) bek. d) pontja erre nézve kifejezett kötelezést tartalmaz.

A módosítási javaslat egyéb, gyakorlati jelentőségű rendelkezései

A munkavégzéssel kapcsolatos egészségkárosodások csökkentése érdekében a jogalkotó szándéka szerint az I. veszélyességi osztályba tartozó munkáltatónál a tevékenysége megkezdését követő 6 hónapon belül el kell készíteni az első kockázatértékelést.

Az általános, 1 éves kötelezettség egyidejűleg fennmarad valamennyi, nem az I. veszélyességi osztályba sorolt munkáltató esetén.

A munkavállalói részvétel, a munkavállalókkal folytatott társadalmi párbeszéd erősítése érdekében a módosítás előírja, hogy amennyiben 50 főnél kevesebb munkavállalót foglalkoztató munkáltatónál a szakszervezet, az üzemi tanács vagy a munkavállalók többsége kívánja, munkavédelmi képviselőt kell választani, amelynek feltételeit a munkáltató köteles biztosítani. A megválasztott munkavédelmi képviselők személyéről a munkáltató köteles a munkavállalókat tájékoztatni. További, a munkavállalói részvétellel kapcsolatos munkáltatói kötelezettséget fogalmaz meg a javaslat azon rendelkezése, amely szerint az 50 fő feletti munkavállalót foglalkoztató gazdálkodószervezeteknél a munkáltató összmunkáltatói szinten paritásos munkavédelmi testületet hoz létre.

A lefolytatott hatósági ellenőrzések tapasztalatai alapján újabb, bírság kiszabásának alapjául szolgáló tényállást – tehát törvényi vélelmet – vezet be a módosítási javaslat. Eszerint a legmagasabb veszélyességi osztályban a kockázatértékelés elmulasztása továbbra is önmagában bírságolási jogcím, amely kiegészül a kockázatértékelés keretében szükséges expozíció becslés/mérés hiányával is.

A módosítás rendelkezik arról, hogy az ellenőrző hatóság orvos végzettségű felügyelője megismerheti és kezelheti – az adatvédelmi jogszabályok megtartásával – a munkavállalók egészségügyi adatait, illetve bármely érintettet adatközlésre hívhat fel.

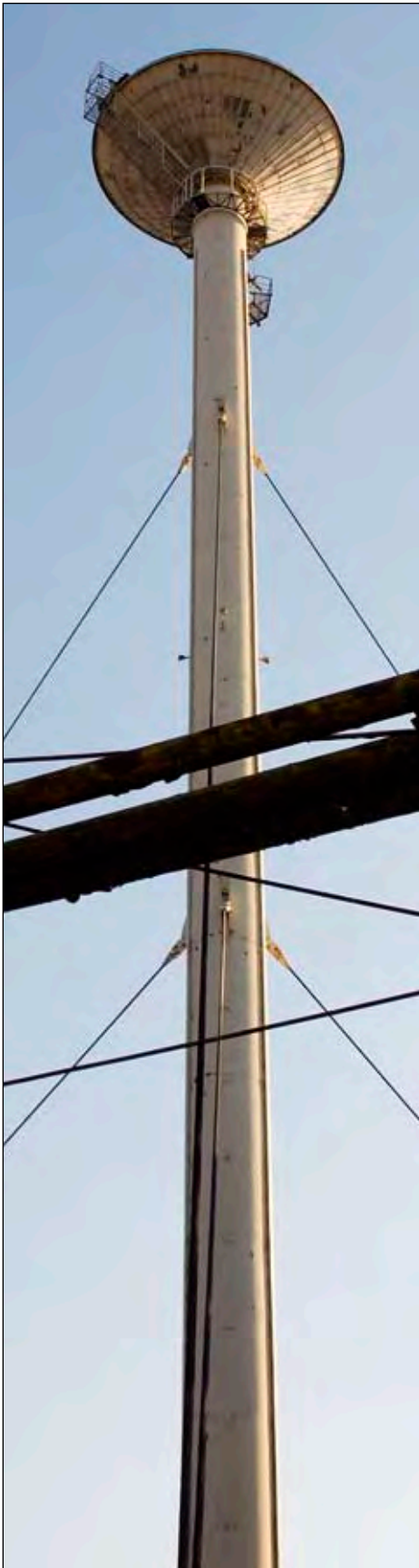
A módosítási javaslat a törvény értelmező rendelkezései közé szerkeszti a munkahigiénés vizsgálatok meghatározását, amely a következő (Mvtv. 87. § 5/A): „Munkahigiénés vizsgálatok: a munkakörnyezetben lévő kóroki (fizikai, kémiai, biológiai, ergonómiai, pszichoszociális) tényezők feltárására, szintjének, továbbá a végzett munkából és a munkakörnyezet hatásaiból adódó megterhelés mennyiségi meghatározására alkalmas eljárások, valamint olyan vizsgálatok, amelyek eredményeként javaslat tehető a munkából és a munkakörnyezetből származó egészségkárosító kockázatok kezelésének csökkentésére.”

Abban az esetben, ha az Országgyűlés a törvényjavaslatot elfogadja, az 2008. január 1. napján hatályba lép.

Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt. – Akik az észak-alföldi régiót ellátják vízzel

A most tízesztendős Szolnoki Munkaadók és Gyáriparosok Szövetségének új tagjáról, a Tiszamenti Regionális Vízművekről kérdeztük Mátyus Irént, a társaság vezérigazgatóját.

– Mikor jött létre a cég?

– Társaságunk jogelődjét 1971-ben az Országos Vízügyi Hivatal elnöke alapította. 1993 óta részvénytársasági formában, 100 százalékos állami tulajdonban működünk.

– Mire terjed ki a tevékenységi körük?

– Társaságunk fő tevékenysége az Észak-Alföld területén a regionális és helyi közüzemi víz- és csatornaművek üzemeltetése. Tevékenységi körünkbe tartozik még a mezőgazdasági vízhasznosítás is, és mint a térség legnagyobb hagyományokkal rendelkező és ebből következően nagy szakmai tapasztalattal, tudással bíró szolgáltató 15 ezer hektár területre biztosítunk öntözővizet, és teljes körű hasznosítással, koncessziós formában működtetjük a Nyugati-főcsatornát. Tevékenységünkhöz kapcsolódóan bűvárszivattyúk értékesítésével és szervizelésével is több mint 30 éve foglalkozik társaságunk.

– Mi a fő profiljuk?

– A víziközmű-tevékenységünk és -szolgáltatásunk jelentőségét az összes árbevétel 71 százalékos részaránya fejezi ki. Társaságunk, illetve jogelődje 36 éve foglalkozik ivóvíz-szolgáltatással, szennyvíztisztítással, mezőgazdasági vízhasznosítással. Mint 100 százalékos állami tulajdonú, erre a célra létrehozott gazdasági társaság minden tekintetben megfelelünk a szakmai elvárásoknak, a jogszabályi előírásoknak. Kezelésünkben van kincstári vagyont képező négy regionális vízi közmű, továbbá üzemeltetünk 24 önkormányzati tulajdonú vízművet, illetve 5 szennyvíztisztító telepet. Ezekben a vízművekben felszíni és felszín alatti vízkészletből állítunk elő az Európai Unió által előírt vízminőségi követelményeket is kielégítő ivóvizet. Szolgáltatásunk színvonalát garantálja a 2001 tanúsításra alapozott ISO 9001:2000 szabvány követelményeinek megfelelő vízszolgáltatás és az ezt elősegítő, a Nemzeti Akkreditáló Testület által az MSZ EN ISO/IEC 17 025 2001 szabvány szerint akkreditált – a társaságunk tulajdonát képező – vízminőség-vizsgáló laboratóriumunk tervszerű, az előírásoknak megfelelő gyakoriságú és számú mintavételekre alapozott vízminőség-ellenőrző tevékenysége. A TRV Zrt. által üzemeltetett vízművek kapacitása meghaladja a 70 ezer m³/nap-ot.

– Hány embert látnak el vízzel?

– Társaságunk víziközmű-szolgáltatói tevékenysége során közvetlenül és közvetetten több mint 210 ezer fogyasztóval van kapcsolatban. Mivel az általunk üzemeltetett vízi közművek részben állami, részben önkormányzati tulajdonban vannak, így víziközmű-szolgáltatási tevékenységünk a Kincstári Vagyoni Igazgatósággal és az önkormányzatokkal megkötött – már döntően több mint húsz évvel ezelőtt létrejött vagy folyamatosan megújított – szerződésekre alapozódik.

– Mire alapozzák a zrt. jövőjét?

– A társaságunk jövőjét befolyásoló legjelentősebb változást a Nemzeti Fejlesztési Tervben elfogadott jelentős uniós támogatással megvalósuló ivóvízminőség-javító program jelenti, ami érinti az észak-alföldi régiót. A nagyprojekt előkészítésében részt veszünk, támogatva azt a célt, hogy térségünkben minden fogyasztó az európai uniós normáknak is megfelelő egészséges ivóvízhez juthasson a jövőben. Aktív részesei kívánunk lenni a projekt megvalósításának, mert hisszük, hogy a jövő küldetése számunkra az, hogy a térség közműszolgáltatásának integrátorai legyünk, garantálva a megvalósuló fejlesztések ésszerű, gazdaságos és stabil szakmai alapokon nyugvó, hosszú távú hasznosítását.

Claas Hungária

Egy sikertörténet évfordulója

A Claas Hungária, az MGYOSZ szolnoki területi szervezetének tagja évfordulót ünnepel. Tíz éve gyárt a Claas leányvállalata Törökszentmiklóson önjáró mezőgazdasági gépekre, úgymint kombájnokra szerelhető vágóasztal- és traktorokra szerelhető zöldtakarmány-betakarító adaptereket. A Claas 1997-ben vette át a gyárat az állami tulajdonban lévő Mezőgéptől.

■ A Claas konszern hozzávetőleg 90 ezer m² alapterülettel vette át a vállalatot. Azóta a forgalom több mint 67 millió euróra nőtt, amellyel a magyarországi gyár forgalma a négyszerezésére emelkedett, és így ma már jelentős hányaddal járul hozzá a Claas-csoport összeredményéhez. Ma a gyár 360 állandó munkatársat foglalkoztat, továbbá időlegesen 150 leasingdolgozót, ezzel pedig a régió legjelentősebb munkáltatói közé tartozik.

A Claas-csoport az elmúlt tíz évben 12 millió eurót fektetett be új épületekbe, infrastruktúrába és termelő berendezésekbe. A legfontosabb és egyben legjelentősebb újítások közé a 6000 m²-es szerelőcsarnok megépítése és a modern festőberendezés beszerzése tartoznak. Ezenkívül beruháztak egy új központi energiaellátó egységbe, egy a legmoder-

nebbek közé sorolható, CNC-irányítású lézeres vágóberendezés, illetve élhajlító berendezés megvásárlásába, valamint a legújabb hegesztő robottechnológia bevezetésébe.

A teljes gyárstruktúrát a Claas-termékek gyártását figyelembe véve optimalizálták, és a Lean Manufacturing elv alapján modernizálták. Ez teszi lehetővé például a hatékony mixgyártási rendszer alkalmazását. Így különböző vágóasztalok gyárthatók ugyanazon a gyártósoron. A vágóasztalok, amelyeket a Claas Törökszentmiklóson gyárt, 12 méteres szélességükkel a világ legnagyobbjai közé tartoznak. A gyár évente több mint 5000 darab vágóasztal gyártására képes. A 25 000. 2006 novemberében hagyta el a gyártósort.

A siker meghatározó építőköve a modern technológiai berendezéseken

túl a munkatársak magas szintű szakértelmsége. Az utánpótlás lakatosá, szerszámkészítővé vagy hegesztővé képzésére, valamint ezen szakmunkások folyamatos továbbképzésére nagy hangsúlyt fektetnek Törökszentmiklóson. A cég szorosan együttműködik a régió iskoláival és egyetemével annak érdekében, hogy a jövőben is szakképzett és motivált munkatársakat találjon.

A Claas Hungária Kft. 2007 májusában lépett be a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Munkaadók és Gyáriparosok Szövetségébe azzal a határozott céllal, hogy a szövetségen keresztül, mint a megye egyik legjelentősebb munkáltatója, nagyobb hatást gyakorolhasson a régió munkaügyi és ipari fejlődésére. Bernd Hoffmann, a kft. ügyvezetőjét a szövetség 2007. május 30-i közgyűlésén elnökségi taggá választották.

4500 tonna PET-palack mint másodnyersanyag

Hagyó Miklós főpolgármester-helyettes, az Öko-Pannon Kht. (az MGYOSZ tagja), valamint a Fővárosi Közterület-fenntartó (FKF) Zrt. vezetői jelenlétében a Fe-Group Invest Zrt. felavatta új PET-hulladék-mosó berendezését. A fejlesztés révén a főváros 600 szelektív gyűjtőszigetén elkülönítve gyűjtött PET-hulladékot a jövőben a vállalat már nemcsak válogatni, darálni, hanem mosni is képes lesz, így az nemcsak hulladékként, de magasabb hozzáadott értéket képviselő másodnyersanyagként is értékesíthető és újrahasznosítható. A PET-hulladékmosó 200 millió forintos beruházással valósult meg, amelynek kapacitását a főváros által tervezett további gyűjtőszigetek számának megfelelően bővíti majd a vállalat.

■ Magyarországon ma összesen mintegy 5,5 millió lakosnak, összesen több mint 5000 gyűjtősziget segítségével van lehetősége válogatni a hulladékot. Az országos szelektív hulladékgyűjtési rendszer gerincét Budapest alkotja, ahol 2003 decemberében vette kezdetét a szelektív hulladékgyűjtés kiépítése. A fővárosiak ma már 600 szigeten gyűjthetik szelektíven az otthonukban képződött hulladékokat, idén ez a szám még további százal bővül majd.

A Fővárosi Közterület-fenntartó Zrt. által működtetett és az Öko-Pannon Kht. által koordinált fővárosi begyűjtőhálózat révén a budapestiek 2006-ban 16 192 tonna hasznosítható hulladékot gyűjtöttek szelektíven, amelyből csaknem 2000 tonnát az ásványvízes és üdítő PET-palackok tettek ki.

„Budapest számára minden olyan beruházás kiemelt fontossággal bír, amely javítja a környezet állapotát. Ez a fejlesztés is bizonyítja, hogy az elkülönített gyűjtés az újrahasznosítás révén valóban kíméli a környezetet, az értékesítés révén érzékelhető hasznot hoz a városnak” – mondta Hagyó Miklós főpolgármester-helyettes. Majd hozzátette: „A budapestiek jelenleg 600 gyűjtőszigeten gyűjthetik szelektíven a hulladékot, de 2009 végéig várhatóan további 500 gyűjtőpontot alakítunk ki szerte a városban.”

Korábban a fővárosban begyűjtött

PET-palack-mennyiséget, amelynek kezelési, újrahasznosítási jogát 2003-ban közbeszerzési pályázat keretében nyerte el a Fe-Group Invest Zrt., alacsonyabb szintű feldolgozottsággal értékesítették. A most felavatott PET-hulladékmosó berendezés segítségével azonban a darálás után a PET-hulladékról leáztatják a címkét, valamint átmossák, aminek eredményeként a megtisztított műanyag daralék szélesebb körben felhasználható másodnyersanyaggá válik. „A PET-hulladék-mosó beruházás megvalósulása jelentős lépés a Fe-Group Invest Zrt. életében, hiszen ezzel a beruházással Magyarország legnagyobb PET-hulladék-feldolgozójává váltunk” – mondta Balatoni Henrik, a Fe-Group Invest Zrt. vezérigazgatója. „A fejlesztés eredményeképpen az általunk megtisztított PET-hulladékokból akár újra PET-palack, fólia vagy éppen textil is előállítható.”

A budapesti szelektív hulladékgyűjtési rendszer működtetésében 2004 óta szakmai partnerként, a rendszer koordinátoraként vesz részt a legnagyobb magyarországi szelektív hulladékgyűjtési és koordinációs szervezet, az Öko-Pannon Kht. A kht. feladata, hogy az országban, így a Budapesten is szelektíven gyűjtött hulladékok újrahasznosításának folyamatát megszervezze, koordinálja.

„A PET-hulladék-mosó minőségi változást jelent a műanyag palackok új-

rahasznosításában” – mondta Viszkei György, az Öko-Pannon Kht. ügyvezető igazgatója. „A megtisztított PET-hulladék jelentősége kettős. Az így kezelt hulladék piacképesebb, másrészt pedig azt üzeni a budapesti lakosoknak, hogy a hulladék érték, ha újrahasznosítjuk” – tette hozzá az igazgató.

Az Öko-Pannon Kht. egyébként a hét végén zárult „újrahasznosítási hónap” során utazó kiállítással is a szelektíven gyűjtött hulladék utóéletét, hasznosítását mutatta be a nagyközönségnek. A kamionban berendezett kiállítás 23 városba látogatott el, hogy interaktív szemléltetőeszközök segítségével győzze meg a lakosságot arról: a szelektív hulladékgyűjtésnek van értelme, mert a színes kukákba kerülő csomagolóanyagok terméként térnek vissza háztartásunkba.

A Fővárosi Önkormányzat, valamint a Fővárosi Közterület-fenntartó Zrt. tervei között szerepel, hogy a még idén kihelyezendő újabb 100 gyűjtőszigetet követően 2008-ban és 2009-ben további 200-200 szelektív gyűjtőszigetet létesít a fővárosban. Ezzel párhuzamosan várhatóan tovább növekszik majd a Budapesten szelektíven gyűjtött PET-hulladék mennyisége is. Igazodva a növekvő igényekhez, a Fe-Group Invest Zrt. egy második PET-hulladék-mosó berendezés beszerzését is tervezi, amelyet várhatóan 2008 második felében vagy 2009 elején állít üzembe.

Az Európai Unió munkaerőpiacát bizonyos régiókban a magas munkanélküliség jellemzi, míg másutt a kompetencia vagy a munkaerő hiánya okoz problémát. Az EU egyik legfontosabb célkitűzése ezért a munkavállalók mobilitásának elősegítése.

■ Az Európai Bizottság tavaly közzétett jelentése szerint a munkavállalók szabad mozgásának alapvetően kedvező hatásai vannak. A 2004-ben csatlakozott országokból azonban a vártnál kevesebben települtek a régebbi tagállamokba munkavállalás céljából. Az EU 10 új tagországból érkező munkavállalók hozzájárultak a munkaerőhiány csökkenéséhez és Európa gazdasági eredményeinek javulásához. Azokat a tagországokat, ahol már a csatlakozástól szabad a munkavállalás (Nagy-Britannia, Írország és Svédország), az erőteljes gazdasági növekedés, a munkanélküliségi ráta csökkenése és a foglalkoztatottság bővülése jellemezte.

A külföldi munkaerő beáramlása leginkább Írországot érintette jótékonyan, ahol az új tagállamokból érkező állampolgárok szakmai tudása is hozzájárult a gazdasági növekedéshez.

Új jelenségként tarthatjuk számon a velünk egy időben csatlakozott országok arra irányuló törekvését, hogy visszacsábítsák munkavállalóikat a nyugati tagállamokból. Lengyelországból közel 2 millió állampolgár költözött a régi tagállamokba munkavállalás céljából, jelentős munkaerőhiányt okozva ezzel a lengyel munkaerőpiacon. A munkaerő megfelelő áramlásához járul hozzá jelentős mértékben az EURES.

A European Employment Services (Európai Foglalkoztatási Szolgálat, EURES) olyan tanácsadó és információs hálózat, amelynek célja az Európai Unió, illetve az Európai Gazdasági Térség országai közötti munkaerő-áramlás elősegítése. Ennek megfelelően a két legfontosabb feladata:

- információnyújtás és tanácsadás a külföldön elhelyezkedni szándékozó munkavállalóknak;
- segítségnyújtás a munkáltatóknak a külföldi munkaerő toborzásához.

Az uniós munkaerő-közvetítési rendszer három alappillére az EURES-tanácsadók hálózata, valamint a munkájukat támogató informatikai rendszer és az adatbázis.

Az EURES foglalkoztatási mobilitás portálja (www.eures.europa.eu) segítségével az álláskereső önállóan is tudnak munkalehetőséget találni, továbbá feltölthetik önéletrajzukat.

Az ingyenesen elérhető adatbázis munkaadók részére is hasznos információkkal szolgál, ahol a munkáltatók közel 300 ezer önéletrajz közül válogathatnak, továbbá állásajánlataikat is meghirdethetik.

Európa sok lehetőséget kínál a speciális szaktudást kereső munkaadók számára is. Az EURES az ilyen munkaadóknak személyre szabott szolgáltatást tud nyújtani ingyenesen annak érdekében, hogy megtalálhassák az európai mun-

kapiacra elérhető, az adott igényeknek legjobban megfelelő potenciális munkavállalókat. Nagyobb létszámú munkaerőigény esetében, ha nem áll helyben rendelkezésre megfelelő szaktudású munkavállaló, az EURES-tanácsadók segítségével toborzás útján a többi tagállamból sikerülhet a megfelelő munkavállalók megtalálása.

Magyarországon jelenleg 26 EURES-tanácsadó tevékenykedik, ők azok a szakemberek, akik segítenek az álláskeresőknél és a munkaadóknál. Mivel az EURES-rendszer a tagállamok munkaügyi szerveibe integrálódott, ezért – más országokhoz hasonlóan – hazánkban is az Állami Foglalkoztatási Szolgálaton belül működik. A magyar ÁFSZ-t a Foglalkoztatási és Szociális Hivatal, a regionális munkaügyi központok, valamint a kirendeltségek alkotják, így az EURES-tanácsadók a fenti szervek munkatársai. A tanácsadók több nyelvet beszélő, jól képzett szakemberek, akik ismerik a tagországok munkanélküli-ellátási, szociális biztonsági és munkajogi rendszerét. Ők foglalkoznak a potenciális álláskeresővel, munkaadókkal, és folyamatosan tájékozódnak az egyes államok munkaerőpiacának helyzetéről, illetve a munkaerőigényekről.

Az EURES-tanácsadók elérhetőségének listája a www.eures.europa.eu honlapon található.

SME Action Day

BUSINESSEUROPE

thinking BIG!

A Businessseurope a kontinens 30 országának csaknem 20 millió vállalkozását tömörítő európai munkáltatói szövetség, melyben a magyar munkaadókat az MGYOSZ képviseli teljes jogú tagként.

A kkv-k egyetlen kiútja a határok átlépése

Az európai kis- és középvállalatok (kkv-k) egyetlen túlélési esélye, ha megtanulnak európai méretekben gondolkodni és üzletelni – derült ki a Businessseurope, az Európai Munkaadók és Gyáriparosok Szövetsége e heti brüsszeli konferenciáján.

■ November végén a Businessseurope szervezésében rendezték meg a SME Action Day Thinking Big! elnevezésű rendezvényt, amelyen a kis- és középvállalatok kihívásait, kilátásait, kitűzött céljait és igényeit vitatták meg. „Egyszer megkérdeztek egy amerikai asztronautát, hogy az űrhajósok emberfeletti lények-e. Azt válaszolta, hogy emberek, csak többek annál. Az európai kis- és középvállalatok vezetői is kicsit többek mint vállalkozók” – mondta David O’Sullivan, az Európai Bizottság kereskedelmi főigazgatója. A mintegy húszmillió vállalkozást a kontinens több mint harminc országában képviselő Businessseurope rendezvényén a szakemberek már nem voltak ilyen optimisták. Szerintük sokszor emberfeletti feladatokra vállalkozik, aki át akar lépni a saját országa határán. A kkv-vezetők egyrészt teljesen ki vannak szolgáltatva a célország bürokráciájának, amely sokszor ellenségesen fogadja őket. De még ha sikerül is eljuttatniuk áruju-

kat a célállomásra, akkor sem lehetnek biztosak abban, hogy megkapják érte a fizetséget. A leginkább megbízhatók ezen a téren a világ leginkább versenyképes országai közé tartozó skandinávok. Ha például Finnországban sikerül eladnunk a portékánkat, akkor biztosak lehetünk abban, hogy ötven nap múlva megkapjuk érte a pénzünket. Ha Franciaországban, Spanyolországban vagy Belgiumban van a vevőnk, akkor akár négy hónapig is várhatunk, mire megérkezik a szállítmány ellenértéke.

Ahogy Arndt G. Kirchhoff, a Businessseurope vállalkozókkal és kkv-kkal foglalkozó bizottságának vezetője fogalmazott: „A kkv-knak nagyban kell gondolkodniuk, amennyiben versenyképesek akarnak maradni az egyre inkább globális környezetben. Az Európai Uniónak és a tagállamoknak szintén nagyban kell gondolkodniuk a kkv-k érdekében, és végre kell hajtani a szükséges reformokat, amelyek a növekedést és

a munkahelyek számának gyarapodását szolgálják, valamint olyan keretfeltételeket kell létrehozniuk, amelyek elősegítik a kkv-k fellendülését.”

Nem túl sokan vállalkoznak egyelőre arra, hogy kihasználják az európai egységes piac előnyeit.

A felmérések szerint csupán a vállalkozások 8 százaléka lépi át az anyaország határait. Az uniós GDP csaknem kétharmadát adó szolgáltatások szabad áramlását továbbra is lelkesen blokkolja az egyes országok bürokráciája. A kormányok pedig túl nagy adóterheket rónak a kkv-szektorra. A konferencián jelen lévő nyugat-európai vállalkozások képviselői szerint is meg kellene fordítani a politikusok gondolkodásmódját. A beruházásokra és a növekedésre kellene először gondolniuk, és csak utána az adókra. Ha ugyanis nem gondolunk el azon, miként lehetne ösztönözni a különböző országok kisvállalkozásainak együttműködését, akkor halálra ítéljük az uniós gazdaságát is.

MGYOSZ Brüsszeli Iroda

La Valette Business Centre
289, Avenue d’Auderghem
B-1040 Brussels

Telefon/fax: +32.2.648.0938.

E-mail cím: info@mgyosz.be

Az iroda **9.00 – 17.00**

között hívható telefonon.

Transzparencia és lobbizás az EU-ban

Sim Kallas, az Európai Bizottság pénzügyi ellenőrzésért és csalás elleni küzdelemért felelős alelnöke önkéntes alapon működő érdek-képviselési nyilvántartás létrehozását javasolja a jövő évtől. A tervezetet széles körű konzultáció előzte meg, a dokumentumot ez év végén végső formájában elfogadják, amennyiben az Európai Parlament (EP) is áldását adja rá.

■ A konzultációban részt vevő lobbicsoportok többsége egyetértett valamiféle regiszter szükségességében, azonban vita alapját képezi, hogy ennek önkéntes, avagy kötelező alapon kell-e működnie. Az EP alkotmányügyi szakbizottsága által a lobbizás témájában október 8-án megrendezett szemináriumon többek között arról esett szó, hogy hozzanak-e létre érdek-képviselési nyilvántartást az EU-ban, és ha igen, akkor az önkéntes vagy kötelező legyen. A képviselők, szakértők és érdek-képviselési szervek részvételével lezajlott találkozó célja a témában döntés-előkészítő

a „forgóajtószerű” gyakorlatot, miszerint az uniós intézményekben alkalmazott tisztviselők különböző érdek-képviselési csoportokhoz szegődnek tanácsadónak, hogy aztán uniós kapcsolataikat kihasználva aránytalan előnyökhöz juttassák új munkaadóikat.

A brüsszeli hivatásos lobbisták szövetsége (SEAP) nevében Lyn Trytsman-Gray elmondta: „számunkra az önkéntes nyilvántartás megfelelő, és elvben a SEAP tagjai csatlakoznának a regiszterhez”. Nem így gondolta viszont a BEUC (az EU civil fogyasztóvédelmi szövetsége) képviselője, Jim Murray: „Tekintve azon

ellenzi a pénzügyi adatok közlését, ha azt mindenkire egyformán alkalmazzák.” Az ügyvédek speciális helyzetére hívta fel ugyanakkor a figyelmet az Európai Unió Ügyvédi Kamarák Tanácsának (CCBE) nevében Thomas Tindeman, aki szerint a „az ügyfelek pénzügyi adatainak kiszolgáltatása ellenkezne az ügyvédek titoktartási kötelezettségével”, ami „az érintett ügyvéd számára akár büntetőjogi szankciók alkalmazását is maga után vonhatja”.

Mások viszont úgy gondolják, a lobbitevékenység pénzügyi hátterének feltárása nélkül nem lehet elejét venni

Az európai lobbizás és érdekképviselés formái – MGYOSZ-képzés Brüsszelben

„Az érdekképviselés és érdekvédelem formái az Európai Unióban” címmel képzéseket szervez az európai fővárosban az MGYOSZ Brüsszeli Irodája. A háromnapos képzésen a magyarországi vállalatok képviselői megismerhetik az európai lobbizás fogalmát, módszereit, valamint az uniós jogszabály-alkotási folyamatok befolyásolási pontjait. A program során lehetőség nyílik személyes kapcsolatfelvételre a Magyar Köztársaság Európai Unió mellett működő állandó képviselőivel, hazánk európai parlamenti képviselőivel, és a résztvevők belátás nyerne a legbefolyásosabb európai érdekszervezetek és multinacionális cégek mindennapi érdekképviselési munkájába. Előadások hangzanak el többek között a transzparenciáról, a gazdasági szereplőkkel és a civil társadalommal való kapcsolattartásról, valamint a brüsszeli lobbisták szakmai viselkedési és lobbikódexéről. Az elhangzott esettanulmányok hasznos tapasztalatokkal szolgálnak a vállalati és kormányzati kapcsolatokkal foglalkozó munkatársaknak. További információ: MGYOSZ Brüsszeli Iroda: info@mgynosz.be

EP-jelentés előkészítése volt. Az európai parlamenti képviselők valamennyien elismerték a lobbizásnak az EP munkájában játszott szerepét.

A téma jelentésvetője, Alexander Stubb (néppárti, finn) szerint a „lobbizás a parlamenti folyamat alapvető része”, hiszen a lobbisták „hasznos információkat nyújtanak”. Jo Leinen (szocialista, német), az EP alkotmányügyi szakbizottságának elnöke a lobbizást önmagában pozitív dolognak tartja. A luxemburgi, zöldpárti Claude Turmes elismeri ugyan: „igen, nagymértékben függünk a lobbisták tanácsaitól”, ám ezt korántsem tartja kívánatos jelenségnek. E helyett több megkeresést látna szívesen független információk gyűjtése céljából. Az Etikai Szabályokért és Átláthatóságért Szövetség úgy véli: „A brüsszeli lobbizás teljesen átláthatatlan módon, egy fekete dobozban történik. Senki sem tudja, ki kinek a nevében és milyen ügyben lobbizik.” A szövetség képviselője, Paul de Clerck elítéli ugyanakkor azt

érdekek számát, amelyek a nyilvántartás bojkottjával fenyegetnek, nem kell sok idő egy kötelező rendszer bevezetéséig.”

A BEUC szerint a parlamentnek meg kellene tagadnia a belépést azoktól, akik nem hajlandók nyilvántartásba vétetni magukat. Richard Corbett (szocialista, brit) képviselő szintén úgy vélte: az önkéntes rendszer nem fog működni.

A készülő lobbiregiszter egyik legvitatottabb pontja a lobbistákra vonatkozó pénzügyi adatok nyilvántartásba vétele, amiről erősen megoszlottak a vélemények. A brüsszeli lobbisták egyik fontos gyűjtőszervezete, az EPACA azt hangsúlyozta: a pénzügyi adatok közlése egy önkéntes alapon működő nyilvántartás mellett a tanácsadó cégek közötti verseny eltorzításához vezetne a nyilvántartásban szereplők és az ott nem szereplők között. Éppen ezért egyelőre nem is tudja javasolni tagszervezeteinek az önkéntes alapú nyilvántartáshoz történő csatlakozást. A szervezet nevében José Lalloum kijelentette: „Az EPACA nem

a korrupciónak. Így vélekedett Jim Murray (BEUC), aki szerint: „A pénzügyi adatszolgáltatás nélkül soha nem tudjuk meg, hogy létezik-e európai Jack Abramoff” – utalva a közelmúlt amerikai korrupciós botrányára. Számos résztvevő pozitív példaként említette az 1995-ben megszavazott amerikai lobbitorvényt (The Lobby Disclosure Act), amelyben világosan meghatározzák, ki számít lobbistának, kötelezővé teszik a lobbisták nyilvántartásba vételét, valamint a lobbitevékenység pénzügyi hátterének nyilvánosságra hozatalát is. Mindemellett többen emlékeztettek az európai és az amerikai modell között fennálló különbségekre. Richard Corbett úgy vélte: „hatalmas különbség van az EU és az USA között”, ideértve az európai országoknak a kampányok pénzügyi finanszírozásától való korlátozottabb függőségét.

További információ: http://ec.europa.eu/commission_barroso/kallas/transparency_hu.htm

Mit tehetünk a kis- és középvállalatokért?

Beszélgetés Philippe de Buck-kal, a Businessseurope főtitkárával:

– Van egy általános recept arra, miként kellene felépíteni egy kis- vagy közepes vállalatot, hogy sikeres legyen?

Nem hiszem, hogy homogén egységként lennének kezelhetők a kis- és középvállalkozások. Szektoronként és országonként teljesen más problémákkal néznek szembe.

– Melyek a legfontosabb akadályok, amelyek a határokat átlépni kívánó kis- és középvállalkozások útjában állnak?

A szabályozás és a bürokrácia. A bürokratikus korlátok lebontása az ügyvitel egyszerűsítése és a költségek lefaragása mellett a lehetőségek felszabadítását is jelenti.

– A kontinens nyugati felén rengeteg tapasztalat áll rendelkezésre a túlélésre, hiszen az itteni vállalkozások már jóval hosszabb ideje próbálkoznak ezzel. Mi a legfontosabb tanulság?

A legfontosabb a kreativitás, ami egyáltalán nem csak a kontinens nyugati felének sajátja. Sőt a kelet-közép-európai térségben, ahol mindent újra kellett kezdeni, a kreativitás sokszor könnyebben teret nyer, mint a régi tagországokban.

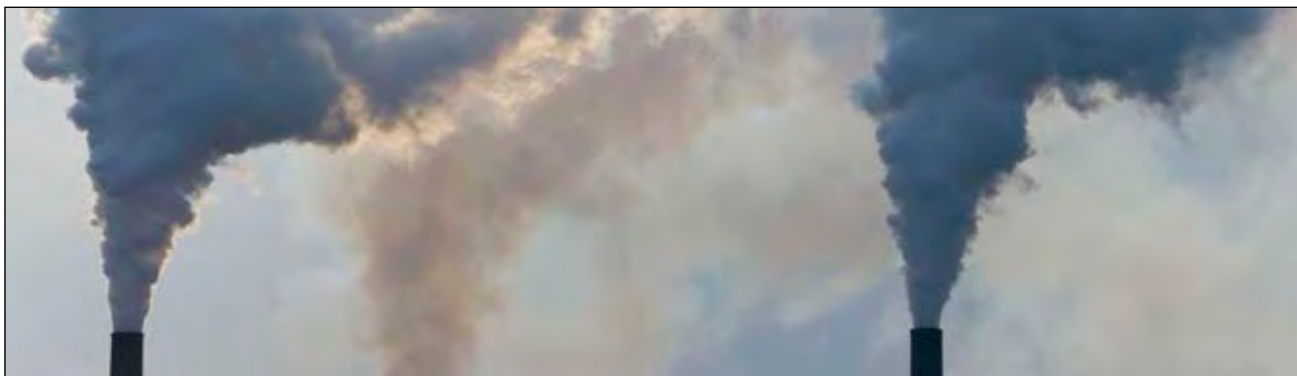
– Mit tehet egy olyan vállalkozói szövetség, mint a Businessseurope annak érdekében, hogy megkönnyítse a vállalkozások érvényesülését?

A mi feladatunk az, hogy tanácsainkkal és lobbizásunkkal elősegítsük egy versenyképes, vállalkozásbarát üzleti környezet kialakítását az Európai Unióban.

– A politikusoknak rengeteg tanácsadója van, különösen kontinensünk nyugati felén. Odafigyelnek egyáltalán arra, amit önök mondanak?

Meg fog lepődni, de egyre jobban. A világ sokat változott az utóbbi évtizedben, és a politikusok is kénytelenek rádőlni arra, hogy az üzleti élet támogatása nélkül nem vihetők végbe a versenyképességet folyamatosan fejlesztő reformok.

Az EU korlátozni akarja a szén-dioxid-kibocsátást

Az Európai Unió képviselői szerint meg lehet kötni egy olyan globális megállapodást, amely megakadályozza, hogy a Föld légköre két foknál többel melegedjen fel az elkövetkező évtizedekben.

■ A brüsszeli optimizmust Sztavrosz Dimasz környezetvédelmi biztos arra alapozza, hogy a világ összes országa elfogadta a kormányközi klímakonferencia (IPCC) legújabb jelentését. Eszerint a globális felmelegedés a környezetbe történt emberi beavatkozás következménye, és a folyamat egyre csak rosszabbodik. A nemzetközi megállapodást a kérdésben eddig két ország ellenállása akadályozta. Az ausztrál kormány a jelek szerint változtatott álláspontján, és Dimasz szerint Washingtonban is megérett a helyzet arra, hogy elfogadjanak egy kötelező erejű plafonértéket a káros gázok kibocsátására. A brüsszeli álláspont szerint ma már minden ország vezetője világosan látja, hogy amennyiben nem teszünk semmit a környezet védelme érdekében, akkor visszafordíthatatlan természeti változásokat indítunk be.

E visszafordíthatatlan környezeti károsodások elkerülése érdekében az EU álláspontja szerint a fejlett országoknak az 1990-es kibocsátási szintet alapul véve közel 30 százalékkal kellene lefaragniuk károsgáz-emissziójukat 2020-ig, és 60–80 százalékkal 2050-ig. A fejlődő országoknak ugyanakkor vissza kellene fogniuk fejlődésük energiaéhségét. A brüsszeli javaslatok alapján a káros anyagok kibocsátásának kereskedelmét globálissá kellene tenni, vagyis a világ bármely országa vehetne a másik kibocsátási kvótájából, ha fejlődése érdekében erre szüksége van, s így nem bomlana meg a globális egyensúly. Ugyanakkor növelni kellene a fejlődő országok támogatását a klímaváltozás már jelentkező káros hatásainak leküzdését illetően. Ennek egyik módja

a szénalapú káros gázok kibocsátásának csökkentésére képes technológiák világméretű elterjesztése. Erre elsősorban a robbanásszerűen növekvő hajó- és repülőgép-forgalom emissziójának lefaragása érdekében volna szükség. Ugyanakkor azonnal korlátozni kellene az erdőirtásokat is, amelyek miatt 20 százalékkal megnövekedett a káros anyagok koncentrációja a levegőben.

A brüsszeli optimizmust azonban nem osztja a szakemberek többsége, mivel a nemzetközi légiipari (ICAO) és a hajózási szövetség (IMO) sem hajlandó egyelőre elfogadni sem az ágazat bevételeit a szén-dioxid-emissziós kereskedelembe, sem kibocsátási plafon meghatározását e két szektorban. Az uniós tervek szerint ugyanakkor legkésőbb 2009-re tető alá kellene hozni a megállapodást, hogy legyen elegendő idejük az országoknak a ratifikációra, melynek le kellene zajlania 2012-ig, amikor a jelenleg érvényben lévő kiotói egyezmény hatálya lejár.

Ami a kibocsátás szintjét csökkentő technológiákat illeti, az uniós tervek szerint első lépésként át kell értékelni az államközösség viszonyát a nukleáris erőművekhez. Jelenleg 15 tagállamban működnek ilyen erőművek, és az uniós áramszükséglet 30, illetve összes energiaigényének 15 százalékát fedezik. A nukleáris energia valóban olcsó és az olajárak ingadozásától független forrást jelent, de az európai lakosság emlékeztetésében még mindig igen élénken élnek a csernobili katasztrófa emlékei. A legutóbbi európai közvélemény-kutatások még mindig azt mutatták, hogy a megkérdezettek 53 százaléka szerint az atomenergia felhasználásának nagyobb a veszélye, mint az előnyei. Mindössze hat olyan ország

volt az EU-ban – Svédország, Csehország, Szlovákia, Finnország, Észtország és Bulgária –, ahol a megkérdezettek többsége megbízhatónak találta a nukleáris energiaforrást. Ugyanakkor az uniós polgárok 69 százaléka egyetértett azzal, hogy az atomerőművek révén csökkenthető az energiafüggés, 50 százaléuk szerint ezzel valóban leszoríthatnánk és stabilizálhatnánk az árakat, és 46 százaléuk egyetértett azzal is, miszerint így egyben a klímaváltozás elleni harchoz is hozzájárulnánk.

Európának emellett az erőforrásait a nem szénalapú energiotechnológiák, így például a tengeri szélenergia, a napenergia-technológia vagy a második generációs biomassa-felhasználás új fejlesztéseire kellene összpontosítania. Az energiaipari kutatás azonban az unióban jelenleg alulfinanszírozott, elaprózott, és nincs megfelelő együttműködés az egyes kutatóműhelyek között sem. Az Európai Bizottság stratégiai energiotechnológiai terve, amely november végén került nyilvánosságra, azt a célt tűzte ki, hogy Európa vezető szerepet vívjon ki a világon az alacsony szénkibocsátású technológiák kifejlesztése és tökéletesítése terén. Az egyre erősödő globális versenyben Európának csak akkor van esélye a lépéstartásra, ha egységesen lép fel, és nagyságrendekkel megnöveli az együttműködés hatékonyságát ezen a téren. Nyilvánvalóan fennáll ugyanis annak a veszélye, hogy az EU-t lehajrázzák az amerikai és ázsiai versenytársak. Márpedig amennyiben nem sikerül megállapodásra jutni az uniós kutatóközpontok között, akkor az államközösség nagyon rövid időn belül technológiaiimportra fog szorulni.

Intenzív klaszterfejlesztési folyamat

A környezetvédelmi jellegű ipari fejlesztések érdekében az Észak-magyarországi Gyáriparosok Szövetsége (ÉGYSZ), az MGYOSZ tagszervezete a környezetipari klaszter alapjait már 2003-ban lerakta.

■ A gazdasági szervezet alapítói az Észak-magyarországi Gyáriparosok Szövetsége mellett a térség jelentős hulladékgazdálkodási és energetikai társaságai (AVE Miskolc Kft., Cirkont Zrt., ÉMK Észak-magyarországi Környezetvédelmi Kft., Mihő Miskolci Hőszolgáltató Kft., Mento Környezetkultúra Kft.).

Októberben az Europa InterCluster és az ERFI (Európai Regionális Fejlesztési Intézet) nemzetközi szakértői csapata érkezett Miskolcra, többnapos stratégiai műhelymunkára. A klaszterfejlesztési folyamat újabb állomása alkalmat adott a regionális környezetben rejlő lehetőségek és nehézségek elemzésére, a szervezet hosszú távú működése szempontjából kulcsfontosságú tényezők azonosítására és a stratégiai tervezés elmélyítésére. Az Europa InterCluster 2008 áprilisáig stratégiai tanácsadást nyújt, elvégzi a klasztertagok kompetenciaelemzését, segíti a piacelemzést, EU-szakértőkkel egyeztetési és értékeli a folyamat előrehaladását, szakmai ajánlásokat fogalmaz meg a klaszterműködés összes fontosabb területén. A francia klaszterfejlesztő szakemberek hangsúlyozták, hogy a kifejezetten „forrásvadász” szempontok alapján összeálló klaszterekkel szemben a valóban versenyképes vállalatokat tömörítő klasztereknek elsősorban saját stratégiájuk megvalósítására kell koncentrálniuk. A hazai források

túlmenően ugyanis számos közvetlen brüsszeli konstrukció segítheti a valóban működő klaszterek innovációs tevékenységét.

Szentpéteri István, az ÉGYSZ ügyvezető igazgatója szerint az idén és jövőre felkészülnek az uniós források eléréséhez szükséges akkreditációra, mely alapján 2009-re megindulhatnak a jelentősebb környezetipari projektek. Egyértelműen látszik azon kormányzati szándék, hogy a 2008–2013 időszakban a pályázati támogatások jelentős hányadát csak a klaszterkeretek között működő vállalatok hívhatják majd le. A klaszterfejlesztéshez a regionális operatív programban várhatóan már idén lesznek elérhető pályázati támogatások. Természetesen tagvállalataik önállóan is komoly beruházási potenciált képviselnek. Az ez idáig felmért jövőbeli fejlesztések összköltsége megközelíti a 400 milliárd forintot, és ez a kép még korántsem teljes.

A kis- és középvállalkozások (kkv-k) azonban támogatás nélkül a nagyobb cégek beszállítóivá nem válhatnak. A nagyvállalatok önállóan is versenyképesek lehetnek, de hosszabb távon a globális kihívásoknak csak klaszterszinten tudnak megfelelni. A kkv-k azonban klaszterszervezés nélkül felmorzsolódnak.

A szektorális gazdaságfejlesztés kellő megalapozásához a klaszter elengedhetetlennek tartja egy regionális kör-

nyezetipari fejlesztési terv elkészítését, mely Észak-Magyarország mellett az Észak-Alföldet is érintheti. Így a nagyobb környezetipari beruházások előkészítése során mind az önkormányzati, mind a vállalati szektor elképzelései integrálhatóak lesznek. A szervezet szeretné azt is elérni, hogy az energetikai fejlesztések térszínei a hagyományos nemzeti és regionális elképzelések helyett nemzetközi energiaregiók, fenntartható energiaközösségek legyenek, hiszen az egyre inkább stratégiai fontosságú megújuló energiaforrások sem ismernek országhatárokat.

Hasonló a helyzet a hulladékgazdálkodás terén is, ahol a gazdaságossági szempontok egyre nagyobb térségi együttműködést igényelnek. Egyik projektjük például a regionális rendszerek teljes hulladékáramának integrált irányítását célozza meg a gazdasági mellett a környezetvédelmi szempontok érvényre juttatásával.

A klaszter távlati céljai közt szerepel egy kelet-közép-európai klaszterközpont létrehozása, melynek alapja a környezetipari, bioenergetikai és logisztikai területek intenzív együttműködése. A központ a kelet-közép-európai térség klaszterszervezési folyamatait segíti majd. A klaszteralapú gazdaságfejlesztés során a térségben kétségkívül figyelembe kell venni a helyi adottságokat – kellő átgondoltsággal így egy sajátos kelet-közép-európai modell jöhet létre.

Mi is az a klaszter?

Iparági klaszter: egymással szoros kapcsolatban álló vállalkozások vagy iparágak alkotta hálózat. Olyan vállalkozások csoportja, melyek versenyképes végtermékek kifejlesztése és forgalmazása érdekében szövetkeznek, megosztva a munkát és a feladatokat egymás között. Regionális klaszter: földrajzilag koncentrált vállalkozói hálózat, melyet általában egy adott iparág versenyző és együtt-

működő vállalatai, kapcsolódó és támogató iparágai, valamint a pénzügyi és egyéb szolgáltatók, az infrastrukturális háttérintézmények és a vállalkozói szövetségek alkotnak. A hálózat célja, hogy olyan kereteket teremtsen az innovációhoz, amely lehetővé teszi a folyamatos termékfejlesztést a kis- és középvállalkozások versenyképességének és fennmaradásának biztosítása érdekében.

Jubiláló tagszervezetünk

Tíz éve alakult a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Munkaadók és Gyáriparosok Szövetsége az MGYOSZ területi tagszövetségé-ként. Önálló jogi személyiségű szervezetként alakult meg a megyei szövetség, amely feladatának tekinti a tagok érdekei által meghatározott gazdasági, szakmai, munkaadói, érdek-képviseleti, érdekközvetítő és -egyeztető tevékenység ellátását, valamint a hazai és nemzetközi kapcsolatok fejlesztését. Az eltelt tíz esztendő mérföldköveit Nyáry László alapító tag, a szövetség titkára idézi fel.

■ Tizenegy cég részvételével jegyezték be a bíróságon 1997 áprilisában a megyei szervezetet az 1989. évi II. törvény alapján. Ma húsz cég alkotja a szövetséget, a megye legnagyobb vállalatai mellett közepes és kis cégek is vannak a tagok sorában. A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Munkaadók és Gyáriparosok Szövetsége a területi – régiós – érdekeket és viszonyokat figyelembe vevő partnerként szervezi munkáját, kiegészítve az országos és szakmai feladatrendszert. Hiszen a szövetség azzal a céllal jött létre, hogy a megyénkben működő cégek munkaadói

érdekeit fogalmazza meg és képviselje. Az együttműködés érdekében tagi delegálás vagy felkérés alapján képviseletet biztosít ezen szervezetek vezető testületeiben, és azoknak delegálási lehetőséget is biztosít saját szervezetében.

Szalay László elnökletével indult a szervezet munkája, aki a Tiszamenti Vegyiművek Rt. igazgatója volt. Majd 1999-től – Szalay úr nyugállományba vonulása után – a megye meghatározó vállalatának, az Electrolux Lehel Hűtőgépgyár Kft.-nek a vezérigazgatója, Takács János lett a szövetség elnöke, aki egyben az országos

szövetség egyik alelnöke is. A szövetség képviselteti magát a megyei munkaügyi tanácsban – ez ma már régiós szinten működik –, a regionális fejlesztési és képzési tanácsban, a megyei területfejlesztési tanácsban meghívottként van véleményezési lehetősége. Az MGYOSZ különböző szakbizottságaiban dolgoznak a szervezet képviselői. Feladataik közé tartozik a törvénytervezetek, előterjesztések véleményezése. Mindez feltételezi és biztosítja a konzultációs lehetőséget a gazdasági-politikai döntéshozás különböző szintjeinek képviselőivel.

Lynda Gratton

Gyémántkohók – Minek köszönhető, hogy bizonyos cégek pezsegnek az energiától és az innovációtól, míg mások nem
Financial Times, Prentice Hall, 2007

■ A Gyémántkohók jelentőségét így összegzi a bevezető: „Cégek tündökölnék, ha rendkívüli energia duzzasztja őket, és elfonnyadnak, ha ez az energia elenyészik. A Gyémántkohók energiája innovációt táplálhat, ami gyorsan a központi képességükké válik a siker elérésében, és biztosítja, hogy a cég tartósan az élvonalban tud maradni. A Gyémántkohók energiája képes arra, hogy új gondolkodásmódokat indítson el régi problémák megoldására, újjáalakítsa a cégnél honos gyakorlatot és folyamatokat, és ezzel versenyképesebb szolgáltatásokkal és termékekkel tudjon előállni. A Gyémántkohó energiája például a cég költséggazdálkodásának új átgondolását táplálhatja, és innovációra vezető felismeréseket hozhat létre abban. Ráve-zethet bennünket arra is, hogy újraalkossuk a gondolkodásmódunkat az emberek vezetéséről vagy a teljesítménymenedzsmentben alkalmazott módszereinkről.” Gratton ezzel indítja e kötet nyitó fejezetét, amelynek címe megragadóan összegzi e mű ígértét: „Rendkívüli energiák létrehozása”. A továbbiakban vállalati példákon is részletesen bemutatja a Gyémántkohók működésének kedvező hatásait, s hogy olyan cégek, mint pl. a British Petrol, a Linux, a Goldman Sachs (a világ egyik legnagyobb befektetési bankja), a Nokia, hogyan alakítottak ki alapvető szervezeti és működési eljárásokat annak érdekében, hogy a versenyképességüket a Gyémántkohók segítségével is növeljék.

A legyünk sikeresek! buzdítás mögött a mindig kritikus, többnyire megválaszolatlan kérdés: hogyan tegyünk? A nagy kérdés ezúttal is természetesen az, hogyan tudják a vezetők előmozdí-

tani, hogy cégüknél mindinkább létrejöjjenek ezek a különlegesen termékeny formációk, és erőteljesen növeljék annak eredményességét. Gratton kiemeli, hogy létrehozni őket nem lehet, viszont sokat és hathatósan lehet tenni azért, hogy elősegítsük a létrejöttüket és a működésüket – igen, a működésüket is, mert kedvezőtlen körülmények között a Gyémántkohót fenntartó viszonyok hamar elenyésznek. Ehhez kínál koncepciót, valamint nagyon sok elvi és gyakorlati tudnivalót, útmutatást, vezetési eszközöket ez a kötet – elvégre szerzője a humán erőforrás-menedzsment kiemelkedő szakértője.

Látjuk itt, hogy a Gyémántkohók az emberek közötti különlegesen jó együttműködésekkel születnek, az azokban létrejövő kölcsönös ösztönzésekből, s fő üzenetük a különféle területekről jövő ismereteinek, tapasztalatainak és törekvéseinek azok révén megvalósuló, szinergikus többlethatá-

sokat teremtő ötvözesei. Keletkezésük és működésük alapfeltételeit igen egyszerű képlet összegzi: az együttműködési készség, a határok tágítását, átlépését célzó törekvések, az erőteljesen buzdító cél, valamint a termékeny kiaknázást lehetővé tevő adottságok együttállása. A könyv fejezetei alapos elemzést adnak ezek mindegyikéről, szintúgy arról, hogyan segíthető elő, hogy ezek és általuk a Gyémántkohók a céget erősítsék.

Mindebből következik, hogy a cégek vezetői sokat tehetnek a Gyémántkohók keletkezésének és működésének, továbbá a belőlük származó hatások és eredmények hasznosításának előmozdításáért. Gratton egy teljes fejezetet is szentel a vezetők szerepének.

A könyv ismeretek, koncepciók, megfontolások sorát tárja élénk, amelyek a Gyémántkohóktól függetlenül is sokban segíthetik a vezetőket a napi munkában. Íme, egyetlen kiragadott példa ehhez. Találkozunk azzal, hogy bizonyos vezetési koncepciók az emberek egymás közötti versengését és annak ösztönzését tekintik célravezető eszköznek a cégek, szintúgy egyéb szervezetek teljesítményének növelésére. Gratton megmutatja, hogy a versengés rontja, ki is ölheti az együttműködési készséget, ez utóbbi minden előnyös hozadékkal együtt. Ez egyaránt érvényes a cégen belül, valamint cégek közös munkájában, s számottevő része lehet abban is, hogy a cégfelvásárlások, összeolvadások mintegy 80 százaléka nem hozza meg a tőle várt eredményt. Ha a vezetés az együttműködési készséget akarja erősíteni, ennek hatékony eszköze, hogy értékelésben, jutalmazásban, előmenetelben a közösen elért eredményeket teszik az első helyre.

Dr. Osman Péter

A Magyar Gyáripar az MGYOSZ hivatalos havilapja – Kiadja a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége

Szerkesztőség: Budapest, Kossuth Lajos tér 6–8. Telefon: 269-2227, e-mail: magyargyariar@mgysz.hu, internet: www.mgyosz.hu **Felelős szerkesztő:** Szalontay Mihály

Szerkesztő: Lovas Gábor **Korrektor:** Lehotka Gábor **Fotó:** Vámos Judit **Művészeti vezető:** Ujvári Zoltán **Szerkesztőségi titkár:** Szalontay Szvetlána

Hirdetésfelvétel: lovas@mgysz.hu 06-1-269-2227 **Nyomdai munkák:** DRUK-KER Nyomdaipari Szolgáltató Kft., 1033 Budapest, Mozaik u. 10.

Felelős vezető: Markó Péter ügyvezető igazgató

ISSN: 12196193

Megjelenik 5000 példányban az Országos Foglalkoztatási Közalapítvány (OFA) támogatásával

A LAPOT AZ OBSERVER SZEMLÉZI